

Alsónémedi Polgármesteri Hivatala

2351 Alsónémedi, Fő út 66.

Tel: 29/337-101

alsonemedi@alsonemedi.hu, www.alsonemedi.hu

Szám: AN/ *126* - *164* /2026

ELŐTERJESZTÉS

Készült: A Képviselő-testület 2026. szeptember 7-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Az 1848-49-es szabadságharc emlékműve felállítása tárgyában lakossági véleménynyilvánítás kezdeményezése

Előterjesztő: Dr. Tüske Zoltán polgármester

Ellenjegyezte: Nagy Ibolya jegyző

Tárgyalás: nyilvános ülés

☒

zárt ülés

☐

Elfogadás: egyszerű többség

☒

minősített többség

☐

Véleményezi:

Kulturális, Sport, Egészségügyi és Szociális Bizottság

☐

Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi Bizottság

☐

Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság

☐

Tisztelt Képviselő-testület és Bizottsági tagok!

Mindenki előtt ismert, hogy a legutóbbi testületi ülésen levettük napirendről a Dísztéren elhelyezendő 48-as emlékmű elkészíttetésére vonatkozó napirendet. A múlt héten hétfőn bejártuk a területet és jelen lévő képviselőkkel megállapodtunk a szobor új helyéről. A hétfői megbeszélésünket követően arra jutottam, hogy az ügy volumenére tekintettel érdemes lenne, a közvetlen demokrácia általunk évek óta használt eszközehez, a lakossági véleménynyilvánítás lehetőségéhez fordulni. Kikérni az ügyben a lakosok véleményét a tekintetben, hogy vajon egy ilyen nagyszabású emlékmű elhelyezését támogatnák-e.

Erre tekintettel azt javaslom, hogy a Képviselő-testület rendelje el az ügyben a lakossági véleménynyilvánítást digitális úton a honlapunkon keresztül, papír alapon az Alsónémedi Hírmondóban, továbbá digitális látványtervek felállításával a Művelődési Házban, vagy a Polgármesteri Hivatal recepcióján papír alapú szavazólapok kitöltésével.

A véleménynyilvánításhoz az alábbi magyarázatot javaslom fűzni:

Történelmi emlékmű Alsónémedi történelmi pillanatában

Tisztelt Alsónémediek!

Bizonyára mindenki hallotta és látta a Dísztér építési munkálatainak megkezdését és folytatását, továbbá arról is lehet tudomásuk, hogy a Dísztér Alsónémedi új az 1848-49. évi forradalom és szabadságharc emlékművének is helyet adna.

Az emlékmű felállításának kérdése már több évvel ezelőtt felmerült és három szobrászt kértünk fel 2023. év első felében a szobor-kompozíció kidolgozására. A három szobrász Zsin Judit, Rizmajer Róbert és Györfi Sándor volt. Györfi Sándor szobrászművész a felkérést visszautasította, miután tudomást szerzett arról, hogy további szobrászok is felkérést kaptak a koncepcióterv készítésére. Így tehát a másik két szobrásztól kértünk a szobor-koncepcióra elképzeléseket.

Az első koncepciót Rizmajer Róbert szobrászművész nyújtotta be, amely egy talapzatra állított teljes alakos Kossuth szobor lett volna azzal, hogy a talapzaton 48-as hőseink (Garay Ferenc bíró, Veresmarty József református lelkész és Halászy Károly református tanító) egy bronz domborművön jelentek volna meg úgy, hogy személyüket ruházatukkal jelezte volna a művész. A kompozíció elkészítése 2023-as árakon bruttó 54.365.000 Ft lett volna. (I. szám alatt jelölve az első szobor koncepció).

A második koncepciót Zsin Judit szobrászművész nyújtotta be. Elképzelése szerint egy őrtorony készült volna kb. 305 vagy 340 cm teljes magassággal, amelynek tetején egy tükörképesen megöntött bronz huszár figura laposdombormű, szélkakas szerkezet megoldással került volna rögzítésre, míg az őrtorony három oldalán helybéli hőseink foglalkozásukra jellemző hely és póz megjelenítésével, míg a negyedik oldalon egy trónfosztás után 1849-es honvéd lovassági zászlóval és az 1848-as felirattal jelezte volna, hogy mi az emlékmű célja. Az emlékmű bekerülési költsége a szobrászművész számításai szerint 50-70 millió forint lett volna 2023-as árakon. (II. szám alatt jelölve a második szobor koncepció).

A Képviselő-testület támogatását egyik koncepció sem nyerte akkor el.

Időközben a Kossuth szobrot, mint pályaművet elkészítő, Rizmajer Róbert művész úrral tárgyaltunk ennek az emlékműnek a kinézetéről és felvetődött egy valóban nagyszabású, az 1848-49-es forradalomhoz és szabadságharchoz méltó emlékmű megalkotásának a lehetősége.

Ez az elképzelés egy megfelelő posztamensen (süttöi mészkőből faragott talapzat) elhelyezett élő nagyságú (kb. 2,7 méter) bronz huszár lovas szobor felállítása lenne. Azért jutott eszünkbe a művész úrral a huszár megjelenítése, mivel az 1848-49 évi szabadságharc ikonikus fegyverneme volt a huszárság, másrészt pedig Alsónémedi által kiállított 404 fő nemzetőrből 24 lovas nemzetőr volt.

Azt gondolom, ez az emlékmű valóban méltó lenne e nagyszerű, egész nemzetünket és Alsónémedit is a mai napig érintő esemény megjelenítésére. Ilyen emlékművet egy ilyen település, mint Alsónémedi történelme során csak ritkán állít és adott esetben ezek az emlékművek nemzedékeken, évszázadokon átívelően emlékeztetnek bennünket és majd az utánunk jövő nemzedékeket a magyarság történelmének e kiemelkedő eseményére, a némedi nemzetőrök és hősök emlékére. Gondoljunk legnagyobb szabású emlékművünkre, amely immáron több, mint 100 éve emlékeztet bennünket az I. világháborúban meghalt hőseinkre, vagy gondoljunk a II. világháborús ugyanilyen emlékművünkre.

Az emlékmű bekerülési költsége jelentős összegre rúg, ez vitathatatlan, de jelenleg önkormányzatunk anyagi helyzete ennek felállítását lehetővé teszi, és ahogy azt az előző bekezdésben írtam, nem magunknak, hanem az utókornak hagyjuk itt, hős elődeink dicső tetteinek emléket állító, nagyszabású művet. Úgy gondolom, hogy maga a történelmi esemény, és Alsónémedi is megérdemli a Szabadság térre felállított 48-as kopjafánk után ezt a szép emlékművet.

A szobrászművésszel történt megbeszélés alapján azért van szükség a szobor idei évi megrendelésére, hogy az anyag és öntési díj emelését elkerüljük, de a szobor így is csak jövő év végére, vagy 2028. év elejére készülhet el. A szobor bekerülési költsége 85.000.000,- Ft + ÁFA, azaz bruttó 107.950.000,- Ft.

Dr. Lukovszki Marianna ügyvéd szakvéleménye szerint ez az egyedi képzőművészeti alkotás a Kbt. 111.§ n) pontja alapján (mivel nem éri el az Európai Unió közbeszerzési értékhatárt, ami 85,5mFt) nem tartozik a Kbt. hatálya alá, így a művész ajánlata szerinti összegben megköthető a vonatkozó szerződés.

Úgy gondolom, hogy Alsónémedi életének egy történelmi pillanata érkezett el, hiszen ezen méltó szobor felállítása évtizedek óta várat magára, és a tekintetben is történelmi a pillanat, hogy Alsónémedi költségvetési helyzete is lehetővé teszi a szobor finanszírozását anélkül, hogy bármilyen más fontos feladat elvégzése veszélybe kerülne a településen.

Megalapozatlan az a feltételezés, hogy a szennyvíztisztító kapacitásbővítését, az iskola bármely karbantartási munkáját, az óvodabővítést, de akár az iskola bővítését a szobor felállítása miatt kellene elhalasztani vagy megvalósíthatatlanná minősíteni.

A fentiek alapján kérem neve, címe és aláírása megadásával szíveskedjék dönteni, hogy

- 1. A 48-as huszárszobor emlékmű megépüljön* ☐
- 2. A 48-as huszárszobor emlékmű ne épüljön meg* ☐

Kérem a Képviselő-testület támogatását, hogy a fenti tartalommal indítsunk lakossági véleménynyilvánítási kampányt a szobor jövője ügyében.

Határozati javaslat
.../2026. (IX. 07.) önkormányzati határozat

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az 1848-49. évi forradalomnak és szabadságharcnak, a némedi nemzetőröknek és hősöknek emléket állító huszár lovas szobor felállítása ügyében lakossági véleménynyilvánítást rendel el, 2026. november 30. napjáig bezárólag.

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Tüske Zoltán polgármester

Alsónémedi, 2026. szeptember 7.

dr. Tüske Zoltán
polgármester

Az előterjesztés törvényes!

Nagy Ibolya
jegyző

